

in verschillend politiek kamp, volkomen gelijkwaardig tegenover elkaar, om aldus zoowel het tragische in het besluit, dat Jarowaja tenslotte neemt, — haar man aan haar politieke medestanders uit te leveren, — als het dramatische van heel den strijd, die eraan vooraf gegaan is, tot volle hoogte uit te vieren.

In Interwentsija vindt men vooral een zeer scherpe, karakteristieke typeering van het verschil van menschen: de communist Michel Brodski, die als huisleeraar in het huis van de bankeigenares, madame Xidias, woont, deze zelf en haar zoon Genija, de opgewonden propagandiste Jeanne Barbier, de verantwoordelijke partijsecretaresse Orlovskaaja, de aanvoerder van de partisanen Bondarenko, de komsomolsche Sanja, het stel bandieten, overste Frédambé, de chef van den staf van de Fransche interventietroepen, de verschillende Fransche soldaten, en tal van anderen. Beurtelings gaven zij de leden van den Wachtangof-schouwburg gelegenheid tot een diepe psychologische uitbeelding (de overste Frédambé van Toltsjanof bijv., een van de beste stalen van tooneelspel, die het feest te zien gaf) en sterk parodische weergave, als voorbeeld waarvan de passage tusschen het drietal bandieten en den bestolen burger gelden moet, dat een weergaloos stuk karikatuur geworden is. Het was dus wel echt een materie voor den Wachtangof-schouwburg, die immers, ook uit de kringen van den Eersten Moskouschen Kunstenaarsschouwburg voortgekomen, zich vervolgens is gaan onderscheiden door haar streven naar sterker veruiterlijking van de tooneel-expressie. Sterker echter dan de beste individueele praestaties bleef van deze vertooning het ensemblespel bij: om weer bij één enkel voorbeeld te blijven, het tafereel in het café-chantant.

Ljoebowj Jarowaja werd in den Maly Teatr vertoond, Moskou's oudsten schouwburg, waar men ook thans nog niet den hang naar het realisme verloochent, waarvoor het theater van ouds bekend is geweest. Naar eigen aard meesterlijk, — maar in welk een tegenstelling tot het decor van Faworski, hoe arm aan ruimte tegenover zijn ruimteschepping! — werd hier op het draaitoneel beurtelings het gebouw van den staf en een hotel gebouwd, waar in en omheen het leven zich in kwasi-werkelijkheid bewoog. En temidden hiervan speelt de tragédienne Pasjennaja de rol van de vrouw, die in onvergankelijke liefde om den man is blijven treuren, dien zij sinds twee jaar in den oorlog gevallen meent en dien zij nu terug vindt als actief strijder in het kamp van de contra-revolutie. Het lijkt, alsof zij in de ontmoetingen met elkander alles zouden willen vergeten, maar als het er op aankomt, blijven zij zich hun partijdigheid bewust: luitenant Jarowoj aarzelt niet, de vrienden van Ljoebowj te laten arresteeren, die in den kelder van haar huis verborgen wapens komen afhalen; hij kan er echter niet toe komen, om zijn vrouw zelve te laten arresteeren, als zij in de papieren van den contra-revolutionnair staf komt snuffelen. Voor Ljoebowj daaren-